

Posudek konzultanta
na rigorózní práci Mgr. Ondřeje Hladkého
Dovolání v českém trestním procesu

I. Základem správného, zákonného a spravedlivého rozhodnutí v každé konkrétní trestní věci je náležité zjištění skutkového stavu a správné právní posouzení. Ani sebepečlivější práce orgánů činných v trestním řízení, sebedůmyslnější organizace trestního řízení a sebekvalitnější právní úprava však nemohou zabránit tomu, aby se v řízení nevyskytly vady a nedostatky, ať se již týkají skutkových zjištění nebo právního posouzení. Jednou ze záruk odstranění vad a nedostatků v trestním řízení je existence opravných prostředků.

Rigorózní práce Mgr. Ondřeje Hladkého se týká tematiky, kterou můžeme nazvat jednou z „věčných“ problémů trestního procesu. Jde o otázku, která úzce souvisí s problematikou přezkoumávání a nápravy vad rozhodnutí. Její řešení, to jest právní úprava mimořádného opravného prostředku proti rozhodnutí soudu v trestních věcech, náleží o k otázkám, které vyvolávají značný zájem nauky i praxe, ať již legislativní nebo aplikační.

Aktuálnost zvoleného tématu je dána také tím, že reforma českého trestního práva zůstala v polovině cesty: byl přijat zcela nový trestní zákoník, ale v platnosti zůstává starý, mnohokrát novelizovaný trestní řád. Právní úprava mimořádných opravných prostředků náleží k otázkám, kterým bude muset být věnována pozornost i při přípravě nového trestního řádu.

Za cíl své práce si kandidát vytyčil „poskytnout adresátům této práce relativně ucelený pohled na problematiku dovolání, jakož i objektivně poukázat na jistá úskalí jak právní úpravy předmětného institutu, tak rozhodovací praxe Nejvyššího soudu“.

Autor pojednává o dovolání, což je mimořádný opravný prostředek v trestním řízení zakotvený do trestního řádu jeho novelou v roce 2001 po vzoru občanského soudního řízení.

Rigorozant zpracoval práci na podkladě dostatečného počtu odborných pramenů, s kterými kreativně pracoval. V práci bylo nutné pracovat s publikovanou i nepublikovanou judikaturou Nejvyššího soudu stejně jako s judikaturou Ústavního soudu. Autor s oběma typy judikatury správně a v dostatečné míře pracoval.

Práce má logickou osnovu. V první kapitole autor pojednává o základních pojmoslovných otázkách (právo, trestní právo, trestní právo procesní, opravné prostředky). V další, druhé kapitole se zabývá subjektivními a objektivními podmínkami pro podání dovolání a dispozitivními úkony dovolatelů. V této kapitole také zevrubně pojednává o dovolacích

důvodech uvedených v § 265b odst. 1 písm. a) až l) tr. řádu. V závěru této kapitoly pojednává autor o řízení před dovolacím soudem. Následující kapitola obsahuje sumarizaci náležitostí na zahájení dovolacího řízení a v závěr tvoří úvahy de lege ferenda (kapitola čtvrtá).

Za nedostatek považuji, že v textu práce chybí pojednání o klíčovém důvodu dovolání uvedeném v § 265b odst. 1 písm. g) tr. řádu, totiž že důvodem dovolání je okolnost, že rozhodnutí spočívá na nesprávném právním posouzení skutku nebo na jiném nesprávném hmotně právním posouzení. Přitom je zřejmé z textu práce, že se autor tímto ustanovením zabýval, protože na různých místech práce toto ustanovení kritizuje, respektive uvádí i návrhy na nové znění tohoto ustanovení.

Pokud jde o formální stránku práce, autor podle mého názoru nadbytečně používá v textu tučné písmo pro zdůraznění a nadbytečně používá slovo „předmětný“ (předmětný institut, předmětná práce etc.).

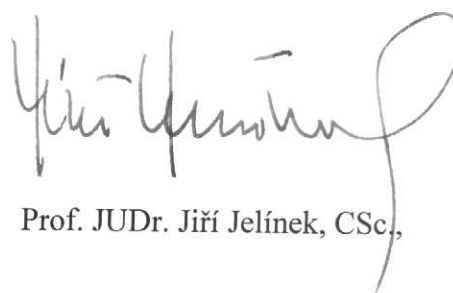
II. Těžiště práce je v rozboru důvodů dovolání uvedených v § 265b tr. řádu. Autor podrobně rozebírá důvod po důvodu (s výhradou uvedenou výše) a vysvětluje podmínky pro použití jednotlivých ustanovení. Jeho rozbor se opírá o publikovanou i nepublikovanou judikaturu a komentáře k aplikační praxi. Jeho rozbor je dostatečně podrobný i obecně srozumitelný.

V závěrečné kapitole se rigorozant pokouší formulovat návrhy de lege ferenda. Zaujme jeho návrh, aby budoucí právní úprava jasně upravila možnost blanketního (autor nesprávně uvádí „banketního“) dovolání a možnost, aby oprávněnou osobou k podání dovolání byl de lege ferenda i poškozený. Autor tento návrh jen stručně odůvodňuje tím, že poškozený je ve vztahu k ostatním aktivně legitimovaným subjektům v nerovném postavení. K této otázce by bylo vhodné vyjádřit se i při ústní obhajobě.

III. Závěrem shrnuji: Rigorózní práce Mgr. Ondřeje Hladkého je způsobilým podkladem pro ústní obhajobu. Autor v práci prokázal schopnost vytvořit odborný literární text, prokázal hlubší znalosti i přehled aplikační praxe.

Při ústní obhajobě doporučuji zabývat se otázkou: Vztah dovolání, stížnosti pro porušení zákona a ústavní stížnosti.

V Praze 2. listopadu 2010

Prof. JUDr. Jiří Jelínek, CSc.,